

D E C I Z I E

29 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, de către avocatul Mihalachi Cristina în numele succesorilor părții vătămate, Clementie Victor și Clementie Ana și de către avocatul Ceceli Constantin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 20 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

*Roman Roman xxxxx, născut la xxxxx,
originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.10.2017 - 05.11.2018;

Instanță de apel: 29.11.2018 - 20.02.2019;

Instanță de recurs: 03.05.2019 - 29.10.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia sediul Leova din 05 noiembrie 2018, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Roman Roman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.149 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 1 an 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis.

Acțiunea civilă depusă de către Clementie Victor și Clementie Ana cu privire la încasarea prejudiciului material și moral a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Roman Roman în beneficiul lui Clementie Victor suma de 200 000 lei cu titlu de prejudiciul moral, suma de 6 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru onorariul executorului judecătoresc, iar în total suma de 208 000 lei. În rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

Cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Roman Roman la 28 aprilie 2017, aproximativ la ora 20:00, aflându-se, în preajma spălătoriei auto din incinta stației de alimentare cu petrol „Pentaoil” amplasată în or. Leova, a avut un conflict cu cet. Clementi Marcel și Clementi Gheorghe, ambii locuitori ai

xxxxx, care a apărut în urma faptului că Clementi Marcel i-a transmis anterior lui Roman Roman suma de 1 000 lei în vederea reparării autoturismului său „Audi A6”, care i-a fost deteriorat câteva zile în urmă.

În cadrul conflictului Clementi Marcel și Clementi Gheorghe i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii în regiunea feții lui Roman Roman, la care ultimul, urmărind scopul de a se apăra și fără a respecta regulile de precauție privitoare la manevrarea șurubelniței pe care o ținea în mână, condiționate de situația concretă și de normele de conviețuire socială, a fluturat haotic cu șurubelnița pe care o avea în mână, o dată în direcția lui Clementi Gheorghe, nimerind în regiunea toracică provocându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.58 din 23.06.2017, leziuni corporale grave, în rezultatul cărui fapt ultimul a decedat.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea respingerii solicitării privind încasarea cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care condamnatul Roman Roman să fie obligat de a restitui în bugetul de stat cheltuielile judiciare în sumă de 9 958 lei.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, instanța de judecată corect a încadrat acțiunile inculpatului Roman Roman în baza art.149 alin.(1) Cod penal, aplicându-i în mod legal, corect și echitabil pedeapsa sub formă de închisoare, însă incorect a respins ca neîntemeiată cererea acuzatorului de stat de a dispune încasarea din contul inculpatului în beneficiul statutului a cheltuielilor judiciare în sumă de 3 308 lei, pentru întocmirea raportului de expertiză judiciară nr.58 din 23.06.2017, efectuată în cadrul urmăririi penale și cheltuielilor judiciare în sumă de 6 650 lei, legate de efectuarea expertizei judiciare biologice nr.171 din 05.06.2017, în total fiind suma de 9 958 lei.

În susținerea poziției sale, procurorul a făcut trimitere la prevederile art.art.227, 228, 229 alin.(1) Cod de procedură penală,

3.1. Avocatul Mihalachi Cristina în interesele succesorilor părții vătămate, Clementie Victor și Clementie Ana, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către Judecătoria Cimișlia în alt complet de judecată.

În motivarea apelului a invocat că, avocații succesorilor părții vătămate, Mihalachi Cristina și Popescu Marcel au solicitat respingerea cererii de examinare a cauzei în procedură simplificată din motiv că simpla manifestare de voință a inculpatului de a recurge la procedura instituită de dispozițiile art.364¹ Cod de procedură penală și declarația formală de recunoaștere a faptei nu conduc automat la aplicarea acestei proceduri și a unei pedepse prevăzute de art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală. Or, până la adoptarea soluției privind admiterea sau respingerea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, judecătorul la fel este obligat să verifice dacă fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal.

Fapta inculpatului inițial a fost încadrată în limitele infracțiunii prevăzute la art.151 alin.(4) Cod penal, la fila dosarului 152, fiind anexat raportul cu propunerea de terminare a urmăririi penale din 21 august 2017, întocmirea rechizitorului și expedierea cauzei penale în instanța de judecată competentă.

Însă contrar prevederilor art.art.292, 293 Cod de procedură penală, procurorul a dispus prin ordonanță prelungirea urmăririi penale. Fără a constata careva abateri legale în cursul urmăririi penale, fără a administra probe noi, fără a efectua alte măsuri procesual-penale rezultatul cărora ar fi determinat un observator obiectiv să concluzioneze asupra recalificării faptei, la 09 octombrie 2017, tot procurorul Cernenchi Oleg a dispus punerea sub învinuire a cet. Roman Roman în baza art.149 alin.(1) Cod penal.

În opinia avocatului instanța nu a cercetat procesul-verbal de audiere a învinuitului Roman Roman din 30 aprilie 2017, care a declarat că „...*am aplicat lovitura cu șurubelnița în scop de a mă apăra, deoarece în momentul când eram atacat simțeam pericol pentru viața mea, deoarece erau doi atacatori și aplicau lovituri în regiunea capului și unul din ei era mai puternic decât mine*”. În ședința de judecată inculpatul a declarat: „*Peste o săptămână în or. Leova m-am întâlnit cu Clementi Marcel, care mi-a transmis banii. După care peste încă o săptămână am fost telefonat de Gheorghe Clementi, adică de fratele mai mic al lui Clementi Marcel care mi-a spus să vin în sat că dorește să vorbească cu mine. I-am răspuns că nu mă pot deplasa în s. Filipeni. Peste 10 minute mi-a telefonat iarăși Gheorghe și mi-a spus că vine el în or. Leova ca să vorbească. Între timp mașina a fost scoasă de la spălătorie și cu șurubelnița înșurubam bara de protecție, care era ruptă în momentul când m-am întroienit. Am observat că ei au venit cu un Mercedes Vito, s-au oprit mai la deal de spălătorie aproximativ vreo 30 metri. Gheorghe mi-a spus „vino până încoace”, iar eu i-am a spus să vină ei. Ei nu au coborât și a doua oară a strigat iarăși Gheorghe „vino, băi, încoace”. Cum eram cu șurubelnița în mână m-am deplasat spre ei fără să-mi dau seama că am luat-o.” Deci declarațiile inculpatului vin în contradicție cu declarațiile concubinei sale, Tucan Iulia, care a fost audiată în calitate de martor și care a indicat că „*Roman s-a deplasat la frații Clementi cu șurubelnița în mână și în timp ce se deplasa el se juca cu șurubelnița*”.*

Astfel, probele administrate de organul de urmărire penală la care s-a făcut referire atestă o etapă de pregătire a săvârșirii infracțiunii. Inculpatul a înțeles din tonalitatea cu care s-au apropiat de spălătorie frații Clementi că ei nu sunt de acord cu suma care au achitat-o inculpatului și intenționează să clarifice situația, de aceea în scop de a se apăra a luat cu el șurubelnița pregătindu-se pentru un eventual atac din partea fraților Clementi.

Așadar, la caz inculpatul nu a acționat din imprudență, or, imprudența este o formă neintenționată a vinovăției, care constă în prevederea de către făptuitor a rezultatului faptei sale, pe care însă nici nu-l dorește și nici nu-l acceptă, sperând fără temeii, printr-o examinare superficială a situației, că aceasta nu se va produce.

Din declarațiile inculpatului depuse în cadrul urmăririi penale la 30 aprilie 2017, Roman Roman a indicat că a aplicat lovitura cu scopul de a se apăra, deci dumnealui a avut intenția să lovească victima.

Pe parcursul judecării cauzei în prima instanță a fost demonstrat prin probe incontestabile faptul că judecătorul Gurițanu Silvia a activat în funcția de procuror aflându-se în subordinea procurorului Cernenchi Oleg în perioada anilor 2011 - 2015, ceea ce constituie temei de recuzare prevăzut la art.33 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală. Judecătoria Cimișlia în persoana judecătorului Burdujan

Gheorghe a considerat neîntemeiat drept neveridice probele anexate la cererea de recuzare, și anume informația de pe portalul www.magistrat.md. Deși s-a motivat cererea prin faptul că judecătorul Gurițanu Silvia a respins neîntemeiat 3 cereri ale avocaților succesoriilor părții vătămate (cererea cu privire la recuzarea procurorului, cererea de schimbare a măsurii preventive a inculpatului din obligarea de nepărăsire a localității în arest preventiv, plângerea înaintată împotriva ordonanței de punere sub învinuire din 09 octombrie 2017) instanța, din considerente necunoscute, a menționat că s-a făcut referire la toate deciziile emise de judecător, însă nu la cauza concretă, dispunând respingerea cererii de recuzare.

În continuare, apelantul a invocat că, sentința de condamnare este contradictorie în partea dispunerii achitării prejudiciului cauzat prin infracțiune. Deși inculpatul a recunoscut acțiunea în partea încasării prejudiciului material în întregime, instanța a dispus respingerea acțiunii civile pe acest capăt.

Prejudiciul moral încasat de la inculpat în sumă de 200 000 lei reprezintă o sumă mizeră pentru pierderea care au suportat-o părinții victimei. Clementi Gheorghe în dimineața în care a fost omorât a aflat că va deveni tată, iar unicul său succesori niciodată nu va mai avea posibilitatea să-l cunoască. Nici o sumă de bani, cât de mare nu ar fi aceasta nu ar putea compensa durerea sufletească produsă de această crimă.

În opinia avocatului, au fost încălcate prevederile art.33 Cod de procedură penală, și anume există convingerea certă că decizia instanței de a condamna inculpatul în baza art.149 alin.(1) Cod penal și nu în temeiul art.151 alin.(4) Cod penal după cum au solicitat succesoriilor părții vătămate și avocații lor, a fost influențată de caracterul relațiilor existente între judecător și procuror în anii 2011-2015, perioadă în care procurorul Cernenchi Oleg deținea funcția de procuror adjunct al Procurorului raionului Leova, iar Gurițanu Silvia activa în calitate de procuror la aceeași procuratură.

3.2. Avocatul Popescu Marcel în interesele succesoriilor părții vătămate, Clementie Victor și Clementie Ana, la fel, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către Judecătoria Cimișlia în alt complet de judecată sau emiterea unei decizii prin care să fie casată sentința primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care acțiunea civilă să fie admisă integral, astfel cum a fost formulată și modificată în latura civilă, iar în latura penală să se constate faptul că inculpatul a săvârșit o altă infracțiune decât cea incriminată, și anume a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.151 alin.(4) Cod penal, restituirea cauzei procurorului în vederea modificării acuzării în sensul agravării, conform art.326 Cod de procedură penală și condamnarea inculpatului Roman Roman în baza art.151 alin.(4) Cod penal.

În motivarea apelului a invocat că, instanța greșit l-a găsit vinovat pe Roman Roman de comiterea infracțiunii prevăzute de art.149 Cod penal, ori reieșind din materialele și probatoriul administrat în prezenta cauză, rezultă că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, adică cauzarea de leziuni corporale grave care au dus la decesul victimei.

Presupune că probele administrate de prima instanță nu au fost apreciate complet și obiectiv, iar concluziile instanței de fond au fost formale, premature și sunt în contradicție cu circumstanțele de fapt stabilite în cauză. Inițial, urmărirea

penală a fost pornită în privința lui Roman Roman în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, învinuirea lui Roman Roman fiind înaintată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal.

A subliniat apelantul că ulterior, fără a apărea careva circumstanțe sau probe noi, procurorul Cernenchi Oleg a modificat învinuirea adusă lui Roman Roman de la art.151 alin.(4) Cod penal la art.149 alin.(1) Cod penal și a trimis imediat cauza în instanța de judecată.

La data de 12.10.2017 a aflat că, acțiunile lui Roman Roman au fost reîncadrate în art.149 alin.(1) Cod penal și imediat a solicitat recalificării acțiunilor învinuitului Roman Roman din art.149 alin.(1) Cod penal în art.151 alin.(4) Cod penal. Prin ordonanța din 12.10.2017, a fost respins demersul avocatului privind recalificarea acțiunilor învinuitului Roman Roman conform art.151 alin.(4) Cod penal. La data de 02.11.2017 a depus plângerea adresată Procurorului ierarhic superior, care a fost expediată în instanța de judecată pentru a fi examinată în conformitate cu prevederile art.297 alin.(4) Cod de procedură penală.

Consideră că învinuirea înaintată și starea de fapt constatată de instanța de fond nu și-a găsit deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate în instanța de judecată au fost apreciate în mod greșit, existând în cazul dat probe suficiente care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile inculpatului Roman Roman a elementelor infracțiunii prevăzute de art.149 Cod penal dar prezența în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal.

Roman Roman deși a declarat că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu solicitând aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, în realitate a făcut declarații contradictorii în instanța de judecată. Prin urmare cauza urmează a fi trimisă la rejudecare în instanța de fond pentru a fi judecată în ordine generală și nu în procedura simplificată. Prin probele anexate la dosar se confirmă cu certitudine că inculpatul Roman Roman a acționat cu intenție, admițând în mod conștient survenirea leziunilor corporale grave, care puteau fi provocate de șurubelnița înfiptă direct în inima lui Clementie Gheorghe. Șurubelnița a fost pregătită din timp de către agresor. El s-a pornit la reglarea de conturi. Este mincinoasă declarația inculpatului referitor la faptul că a folosit această șurubelniță la înșurubarea unor șuruburi în bara de protecție din față a mașinii sale de model Audi A6.

Referitor la latura civilă, apelantul a indicat că, instanța incorect a respins capătul de cerere privind încasarea prejudiciului material în sumă de 60 000 lei, or, aceste cheltuieli au fost suportate pentru înmormântarea victimei, iar inculpatul a recunoscut în această parte acțiunea civilă și a fost de acord să achite reclamantului prejudiciul material în suma de 60 000 lei.

Totodată, în opinia apelantului prima instanță nejustificat a diminuat despăgubirea morală limitându-se doar la a zecea parte, dispunând încasarea unei sume de doar 200 000 lei, or, inculpatul este vinovat de omorul fiului reclamantilor, precum și cauzarea prejudiciului material și moral atât față de părinții cât și față de copilul victimei.

3.3. Avocatul Ceceli Constantin în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de modul de

executare a pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Roman Roman să fie condamnat în baza art.149 alin.(1) Cod penal, la 1 an 6 luni închisoare, iar conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei să fie suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 an, cu eliberarea lui Roman Roman de sub strajă din sala de ședință.

În motivarea cererii de apel, avocatul a invocat că, pedeapsa aplicată inculpatului cu executare este prea aspră, fiind aplicată fără a se ține cont de circumstanțele atenuante, precum și de alte aspecte cercetate pe parcursul examinării cauzei.

Inculpatul are la întreținere 3 copii minori cu vârsta de 2 ani, 10 ani și 17 ani. Copilul său biologic este cel cu vârsta de 2 ani, ceilalți doi copii sunt ai concubinei. Pe automobilul său de model „Audi A6” a fost aplicat sechestru, iar de alte bunuri mobile sau imobile nu dispune.

Astfel, instanța de judecată la stabilirea modului de executare a pedepsei nu a luat în calcul toate circumstanțele cauzei precum și circumstanțele atenuante prevăzute de art.76 Cod penal, deși partea apărării în prima instanță a pledat pentru aplicarea în privința lui Roman Roman a prevederilor art.90 Cod penal, și anume condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei penale.

Mai mult, prima instanță expunându-se asupra modalității executării pedepsei cu închisoarea, nu a motivat necesitatea privării inculpatului de libertate, în acest fel nefiind respectate prevederile art.6 CEDO - dreptul la un proces echitabil ce prezumă că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Având în vedere că inculpatul Roman Roman este pentru prima dată pe banca acuzaților, la locul de trai este caracterizat pozitiv, este de acord să achite prejudiciul cauzat părții vătămate prin infracțiunea comisă, nu este rațional ca Roman Roman să execute pedeapsa stabilită, motiv pentru care în privința acestuia pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 1 an.

A mai indicat avocatul că, suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea în privința inculpatului Roman Roman se justifică și prin faptul că la data săvârșirii infracțiunii, inculpatul are la întreținere trei copii minori, fapta prejudiciabilă prevăzută de art.149 alin.(1) Cod penal a fost comisă din imprudență, în societate se caracterizează pozitiv, respectiv, scopul pedepsei penale - cel de corectare și de resocializare a inculpatului, poate fi atins fără izolarea acestuia de societate.

Mai mult, reieșind din condițiile de detenție din instituțiile penitenciare din țară, și că Republica Moldova a fost condamnată în repetate rânduri de către Curtea Europeană pentru condițiile de detenție constatând încălcarea art.3 CțEDO, iar legea penală stabilește un astfel de remediu alternativ izolării de societate a făptuitorului, tocmai pentru resocializarea mai rapidă a acestuia, cât și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea vinovatului, și a altor persoane, în opinia apărării stabilirea unei pedepse inculpatului Roman Roman sub formă de

închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei, este una echitabilă, legală și direct proporțională cu gravitatea faptelor comise, de atitudinea numitului față de infracțiunile săvârșite și de consecințele acesteia, cât și în măsură să asigure corectarea și reeducarea acestuia și a altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 20 februarie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a stabilit vinovăția inculpatului Roman Roman în comiterea infracțiunii prevăzute de art.149 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa în baza acestui articol.

4.2. Referitor respingerea solicitării acuzatorului de stat privind încasarea în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate la efectuarea expertizelor judiciare, cu trimitere la prevederile art.art.142, 227 alin.(2) și (3), 228 alin.(4) Cod de procedură penală și art.75 alin.(3) al Legii nr.68 din 14.04.2016 „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în cauzele penale”, instanța de apel a indicat că, efectuarea expertizelor medico-legale, expertizele psihiatrice, efectuarea acestor acte procesuale au fost dispuse din motivul că ele constituie o măsură procesuală ce ține de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

Reieșind din prevederile legii în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

La caz, a fost reținut că, expertizele în cauză au fost ordonate de către organul de urmărire penală/procuror, în vederea constatării gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, starea psihică a învinuitului și constatarea biologică a corpurilor delictive și a provenienței sângelui.

În sensul dat, instanța de apel a constatat că, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea expertizelor judiciare, reprezintă plăți ce urmează a fi trecute din bugetul statului.

4.3. Referitor la solicitarea avocatului Ceceli Constantin privind aplicarea art.90 Cod penal, instanța de apel a considerat că, soluția primei instanțe în partea stabilirii pedepsei este întemeiată, la adoptarea căreia s-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art.art.61, 75, 76-77, 78 Cod penal

Din conținutul părții descriptive a sentinței, la capitolul stabilirii tipului pedepsei inculpatului, rezultă că, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia, stabilindu-i pedeapsa închisorii pe termen de 1 an 6 luni cu executarea în penitenciar de tip deschis.

Astfel, la caz, au fost reținute următoarele circumstanțe: rolul inculpatului la săvârșirea infracțiunii, deși infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, consecințele sunt extrem de grave - decesul unei persoane, personalitatea inculpatului - se caracterizează pozitiv la locul de trai, are la întreținere trei copii

minori, lipsa antecedentelor penale, recunoașterea integrală a vinovăției și căința de cele comise. La fel, s-a reținut că, infracțiunea comisă de către Roman Roman este atribuită la categoria infracțiunilor contra vieții persoanei, iar viața este cel mai important atribut al persoanei care nu este irecuperabilă și chiar și în cazul comiterii unei infracțiuni din imprudență pedeapsa trebuie să urmărească scopul restabilirii echității sociale.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a conchis că pedeapsa aplicată inculpatului Roman Roman de către prima instanță este echitabilă, asigurându-se restabilirea echității sociale și prevenirea comiterii de noi infracțiuni și va duce la conștientizarea de către inculpat a necesității respectării legii, ceea ce asigură îndeplinirea scopului pedepsei penale.

Or, scopul pedepsei, conform art.61 Cod penal, în prezenta cauză în privința inculpatului Roman Roman, reieșind din circumstanțele cauzei, nu poate fi atins fără izolarea lui de societate.

4.4. Referitor la cererile de apel depuse de avocații Mihalachi Cristina și Popescu Marcel în interesele succesorilor părții vătămate, Clementie Victor și Clementie Ana, instanța de apel a notat că, prima instanță întemeiat a pronunțat în privința inculpatului Roman Roman sentința de condamnare și corect a ajuns la concluzia că inculpatul Roman Roman se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.149 alin.(1) Cod penal, corect stabilind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de omor din imprudență.

Prima instanță a pronunțat sentința de condamnare, luând în considerație că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și vinovăția acestuia s-a confirmat și prin ansamblu de probe analizate și apreciate de instanța de fond prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, ca probe care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele.

Sentința primei instanțe nu a fost contestată de către acuzatorul de stat, de către inculpat și apărătorul său în această parte, iar în ședința instanței de apel, procurorul, inculpatul și partea apărării au pledat pentru menținerea sentinței primei instanțe.

Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate prin prisma motivelor invocate în apel de către reprezentanții succesorilor părții vătămate, a conchis că, solicitarea apelanților privind reîncadrarea (recalificarea) infracțiunii săvârșite de Roman Roman din alin.(1) art.149 Cod penal „lipsirea de viață din imprudență” potrivit prevederilor stipulate în art.151 alin.(4) Cod penal „vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care au provocat decesul victimei”, în lipsa unor probe noi este neîntemeiată, deoarece prima instanță corect a constatat pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.149 alin.(1) Cod penal, în baza probelor administrate, pertinente și concludente prin care se atestă vinovăția lui Roman Roman în săvârșirea infracțiunii incriminate.

În sensul aprecierii motivelor invocate de apelanți, s-a menționat că aceștia critică poziția instanței de fond, accentuând faptul că inculpatul Roman Roman a acționat cu intenție, admitând în mod conștient survenirea leziunilor corporale grave, care puteau fi provocate de șurubelnița înfiptă direct în inima lui Clementie Gheorghe și că șurubelnița a fost pregătită din timp de către agresor, el pornindu-se

la reglarea de conturi. Însă argumentarea poziției date este bazată pe aprecierea subiectivă a apelantului și nu se bazează pe probele cauzei.

De asemenea, instanța de apel a indicat că, alegațiile invocate de apelanți nu pot fi luate în considerație ca argumente plauzibile care pot servi ca temeiuri de casare a sentinței primei instanțe și pronunțarea unei decizii de reîncadrare a acțiunilor inculpatului, iar în lipsa argumentelor întemeiate ale apelantului, instanța de apel nu poate interveni în soluția instanței de fond prin pronunțarea unei decizii de recalificare a acțiunilor inculpatului din alin.(1) art.149 Cod penal la alin.(4) art.151 Cod penal.

Or, art.326 alin.(1) Cod de procedură penală stipulează că, procurorul care participă la judecarea cauzei penale în primă instanță și în instanța de apel este în drept să modifice, prin ordonanță, învinuirea adusă inculpatului în cadrul urmăririi penale în sensul agravării ei dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior, aducând la cunoștință inculpatului, apărătorului lui și, după caz, reprezentantului legal al inculpatului noua învinuire.

În asemenea situație, instanța, la cererea inculpatului și a apărătorului lui, acordă termen necesar pentru pregătirea apărării de noua învinuire, după ce judecarea cauzei continuă. În instanța de apel, procurorul poate modifica acuzarea în sensul agravării doar în cazul în care a declarat apel.

La caz, procurorul a declarat apel, însă în apelul depus nu a cerut restituirea dosarului procurorului pentru formularea unei învinuiri noi și înaintarea acesteia inculpatului, iar în cadrul examinării cauzei în ordine de apel a menționat că instanța de fond corect a stabilit toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului anume în infracțiunea prevăzută de art.149 alin.(1) Cod penal.

Respectiv, indiferent de temeinicia argumentelor apelantului, acuzarea în sensul agravării, în instanța de apel nu este posibilă.

Mai mult, instanța de apel a specificat că, prezenta cauză a fost examinată în ordinea prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală și Roman Roman a declarat că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu, iar în situația în care apelantul solicită examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, instanța de judecată poate examina dosarul în baza acestei proceduri doar dacă din ansamblul de probe administrate la faza urmăririi penale se poate de conchis incontestabil că fapta există, aceasta constituie infracțiune și că a fost săvârșită de către inculpat, condiții care au fost respectate la caz.

Nu au fost reținute de către instanța de apel nici argumentele apelantului precum că inculpatul Roman Roman, solicitând aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, în realitate a făcut declarații contradictorii în instanța de judecată, deoarece nici aceste argumente nu sunt bazate pe careva probe exacte.

4.5. Cât privește soluția primei instanțe referitor la latura civilă, instanța de apel a indicat că, avocații succesilor părții vătămate sunt rezervați asupra mărimii prejudiciului moral, invocând că suma de 200 000 lei, dispusă a fi încasată de la Roman Roman în beneficiul lui Clementie Victor cu titlu de prejudiciu moral, nu este una echitabilă suferințelor cauzate în urma decesului victimei.

În acest context, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.219 alin.(2)

Cod de procedură penală și art.art.1422 alin.(1), 1423 alin.(1) Cod civil, a reținut că, prin săvârșirea infracțiunii de către inculpatul Roman Roman, succesorilor părților vătămate le-au fost cauzate nu numai suferințe fizice, ci și psihice (stres, frustrare, disconfort, etc.), însă în același timp, consideră că, suma de 2 000 000 lei solicitată cu titlu de prejudiciu moral este una exagerat de mare.

În acest context, instanța a notat că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația, trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

Astfel, la determinarea cuantumului despăgubirilor materiale pentru prejudiciul moral instanța a ținut cont de faptul că a avut loc atentatul la dreptul cel mai important al omului, dreptul la viață, garantat de art.2 din Convenției.

Totodată, s-a reținut că, în urma leziunilor corporale cauzate de către Roman Roman părții vătămate Clementie Gheorghe, dânsul a decedat, acțiuni în urma cărora au fost cauzate suferințe psihice părinților părții vătămate.

La determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral instanța de apel a luat în considerație nu doar gravitatea cauzării suferințelor psihice succesorilor părții vătămate, dar și importanța vitală a drepturilor acestora de a se bucura de viața copiilor săi.

În astfel de circumstanțe instanța de apel a concluzionat că, suma de 200 000 lei, (echivalent aproximativ de 10 000 euro) cu titlu de prejudiciu moral va fi în măsură să aducă o satisfacție echitabilă succesorilor părții vătămate pentru suferințele fizice, psihice suportate ca urmare a decesului fiului, având în vedere că partea vătămată decedată a avut un rol activ în provocarea acțiunilor inculpatului.

Cu referire la recuperarea prejudiciului material cauzat, cu trimitere la prevederile art.art.219 alin.(3) pct.2), 6 pct.32), 220 alin.(3) Cod de procedură penală și art.art.117 alin.(1), 130 Cod de procedură civilă, instanța de apel a notat prima instanță corect a respins acțiunea civilă în partea ce ține de încasarea prejudiciului material pe motivul lipsei unor probe concrete, care ar demonstra suportarea prejudiciului material în sumă de 60 000 lei.

Or, prevederile legale enunțate supra stipulează expres necesitatea prezentării unor probe concrete în vederea justificării pretențiilor înaintate, la caz, încasarea cheltuielilor suportate în legătură cu înmormântarea fiului.

Mai mult, succesorii părții vătămate nici în instanța de apel nu au prezentat careva probe concrete în acest sens, deși instanța de fond în sentința atacată a indicat concret motivul din care este respinsă acțiunea civilă în partea ce ține de încasarea prejudiciului material.

4.6. De către instanța de apel a fost respins argumentul avocaților succesorilor părții vătămate precum că, la caz au fost încălcate prevederile art.33 Cod de procedură penală din motiv că, la materialele cauzei lipsesc careva probe veridice în acest sens.

5. Procurorul, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea de la inculpatul Roman Roman în beneficiul statului a sumei de 9 958 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare.

În motivarea recursului a invocat că, cu toate că, în partea descriptivă a

sentinței, prima instanță s-a expus asupra demersului procurorului privind neîncasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare, totodată în dispozitivul sentinței menționate lipsește dispoziția referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare.

Aceasta eroare nu a fost reparată de instanța de apel, care a menținut sentința primei instanțe fără modificări.

Cele expuse relevă asupra faptului, că instanța de apel nu a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art.art.101, 394, 414 Cod de procedură penală, nu a indicat temeiurile care au dus la respingerea apelului declarat de acuzatorul de stat.

În susținerea concluziilor sale, procurorul a făcut trimitere la prevederile art.art.227 alin.(1), (3), 229 alin.(1), 385 alin.(1) pct.12), 397 pct.5) Cod de procedură penală și pct.23) al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005, „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”.

5.1. Avocatul Mihalachi Cristina în interesele succesorilor părții vătămate, Clementie Victor și Clementie Ana, în temeiul pct.12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel nu a dat o apreciere completă fiecărei probe aduse de procuror în susținerea învinuirii formulate inculpatului și nu s-a expus privitor la recalificarea faptei la etapa de urmărire penală din infracțiunea prevăzută la art.151 alin.(4) Cod penal în infracțiunea prevăzută la art.149 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a avut posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor, însă eronat a apreciat neîntemeiate argumentele avocaților succesorilor părții vătămate și a decis neintervenirea în soluția primei instanțe.

Instanța de apel nu a dat nici o apreciere argumentului că până la adoptarea soluției privind admiterea sau respingerea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, judecătorul la fel este obligat să verifice dacă fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal.

La fel nu s-a acordat o atenție cuvenită procesului-verbal de audiere a învinuitului Roman Roman din 30.04.2017, or, declarațiile inculpatului vin în contradicție cu declarațiile concubinei sale Tucan Lilia.

Astfel, probele administrate de organul de urmărire penală atestă o etapă de pregătire a săvârșirii infracțiunii. Inculpatul a înțeles din tonalitatea cu care s-au apropiat de spălătorie frații Clementie că ei nu sunt de acord cu suma care au achitat-o inculpatului și intenționează să clarifice situația, de aceea în scop de a se apăra a luat cu el șurubelnița pregătindu-se pentru un eventual atac din partea fraților Clementie.

La caz inculpatul nu a acționat din imprudență, or imprudența este o formă neintenționată a vinovăției, care consta în prevederea de către făptuitor a rezultatului faptei sale, pe care însă nici nu-l dorește și nici nu-l acceptă, sperând fără temei, printr-o examinare superficială a situației, că aceasta nu se va produce.

Din declarațiile inculpatului depuse în cadrul urmăririi penale la 30.04.2017, Roman Roman a indicat că a aplicat lovitura cu scopul de a se apăra, deci dumnealui a avut intenția să lovească victima.

La fel, instanța nu s-a pronunțat asupra argumentului privind netemeinicia respingerii cererii de încasare a prejudiciului material, or, inculpatul în calitatea sa de parte civilmente responsabilă a recunoscut în întregime suma de 60 000 lei în calitate de prejudiciu material, iar instanța de fond urma să admită acest capăt de cerere în temeiul art.131 alin.(4) Cod de procedură civilă.

Consideră recurentul că, instanțele de fond nu au calificat corect fapta infracțională comisă de către inculpatul Roman Roman, nu au acordat deplină eficiență prevederilor art.113 alin.(2) Cod Penal, art.414 alin.(1),alin.(4), alin.(5), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărâre ilegală, neîntemeiată și nemotivată.

5.2. Avocatul Ceceli Constantin în numele inculpatului, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, în partea stabilirii pedepsei, prin care în privința inculpatului să fie aplicate prevederile art.90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 1 an, cu eliberarea acestuia de sub arest.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel menținând sentința primei instanțe asupra modalității executării pedepsei cu închisoarea nu a motivat necesitatea privării inculpatului de libertate, în acest fel nu au fost respectate prevederile art.6 CțEDO - dreptul la un proces echitabil ce prezumă că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie supra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Având în vedere că inculpatul Roman Roman este pentru prima dată pe banca acuzaților, la locul de trai este caracterizat pozitiv, este de acord să achite prejudiciul cauzat părții vătămate prin infracțiunea comisă, are trei copii minori la întreținere, apărarea consideră că nu este rațional ca Roman Roman să execute pedeapsa stabilită, motiv pentru care solicită suspendarea executării acesteia, conform art.90 Cod penal, pe termen de 1 an.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului Roman Roman se justifică și prin faptul că la data săvârșirii infracțiunii, inculpatul are la întreținere trei copii minori, fapta prejudiciabilă prevăzută de art.149 alin.(1) Cod penal, a fost comisă din imprudență, în societate se caracterizează pozitiv, respectiv, scopul pedepsei penale cel de corectarea și de resocializare a inculpatului poate fi atins fără izolarea acestuia de societate.

Mai mult, reieșind din condițiile de detenție din instituțiile penitenciare din țară, și că Republica Moldova a fost condamnată în repetate rânduri de către Curtea Europeană pentru condițiile de detenție constatând încălcarea art.3 din CțEDO, iar legea penală stabilește un astfel de remediu alternativ izolării de societate a făptuitorului, tocmai pentru resocializarea mai rapidă a acestuia, cât și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea vinovatului, și a altor persoane, în opinia apărării stabilirea unei pedepse inculpatului Roman Roman sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei, este una echitabilă, legală și direct proporțională cu gravitatea faptelor comise, de atitudinea numitului față de infracțiunile săvârșite și de consecințele acesteia, cât și în măsură să asigure

corectarea și reeducarea acestuia, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului și a altor persoane.

Consideră că, instanța de apel neîntemeiat nu a aplicat la caz prevederile art.90 Cod penal și nu a suspendat executarea pedepsei cu închisoare stabilită inculpatului Roman Roman, dispunând menținerea fără modificări a sentinței instanței de fond, fără a expune raționamentele în acest sens și fără a ține cont de circumstanțele de fapt ale cauzei.

În această ordine de idei, menționează că, nemotivarea sentinței judecătorești contravine art.6 din CțEDO care prevede obligativitatea motivării soluției adoptate de către instanțele judecătorești în copul exercitării căilor de atac de către inculpat precum și exercitării dreptului egalității armelor.

Totodată reiterează faptul că, prin sentința primei instanțe și prin decizia instanței de apel s-a constatat că Roman Roman nu a avut nici un conflict niciodată cu frații Clementi care l-au atacat, nu i-a sunat niciodată să ceară cheltuieli de reparare a automobilului, nu s-au certat, suma de 1 000 lei a fost achitată benevol de către Clementi Marcel care și-a recunoscut vina în comiterea accidentului, acesta din urmă personal la telefonat și i-a transmis suma de bani despărțindu-se în mod pașnic, iar la data de 28.04.2017 se afla împreună cu soția și copilul de 1 an la spălătoria auto când s-au apropiat frații Clementie și l-au bătut pe el și soția acestuia fără să anticipeze că se poate întâmpla așa ceva.

6. Asupra recursurilor declarate de procuror și avocatul Ceceli Constantin, a prezentat referință avocatul Mihalachi Cristina în interesele succesorilor părții vătămate, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia deoarece este declarat peste termen.

7. Judecând recursurile declarate în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corecte au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele

de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Însă, în urma lecturării textului deciziei, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context ține să menționeze următoarele.

La examinarea cauzei în ordine de apel, instanța nu s-a expus în nici un mod asupra argumentului invocat în cererea de apel de către avocatul Popescu Marcel în interesele succesorilor părții vătămate, Clementie Victor și Clementie Ana, privind faptul că, în instanța de fond a fost trimisă spre soluționare, odată cu fondul cauzei, plângerea împotriva ordonanței procurorului din 12.10.2017 de respingere a demersului privind recalificarea acțiunilor învinuitului Roman Roman conform art.151 alin.(4) Cod penal, adresată procurorului ierarhic superior în ordinea prevăzută de art.299¹ Cod de procedură penală. Plângerea a fost expediată spre examinare în instanța de fond conform art.297 alin.(4) Cod de procedură penală, din motiv că cauza penală fusese expediată în instanța de judecată.

Potrivit art.299¹ Cod de procedură penală, (1) Persoanele indicate la art.298 alin.(1) pot depune plângere împotriva acțiunilor, inacțiunilor și actelor efectuate sau dispuse de procurorul care conduce urmărirea penală sau exercită nemijlocit urmărirea penală ori împotriva acțiunilor, inacțiunilor și actelor care au fost efectuate sau dispuse în baza dispozițiilor date de procurorul respectiv.

(2) Plângerea împotriva acțiunilor, inacțiunilor și actelor efectuate sau dispuse de procurorul teritorial sau de cel al procuraturii specializate, precum și de adjuncții lor, se examinează de Procurorul General sau adjuncții lui ori de procurorii șefi de direcții, secții și servicii ale Procuraturii Generale. Plângerea împotriva acțiunilor, inacțiunilor și actelor efectuate sau dispuse de procurorii șefi de direcții, secții și servicii ale Procuraturii Generale se examinează de Procurorul General sau adjuncții lui.

(3) Plângerea se adresează, în termen de 15 zile din momentul efectuării acțiunii, inacțiunii sau de când s-a luat cunoștință de act, procurorului ierarhic superior și se depune fie direct la acesta, fie la procurorul care conduce sau exercită nemijlocit urmărirea penală. În cazul în care plângerea a fost depusă la procurorul care conduce sau exercită nemijlocit urmărirea penală, acesta este obligat să o înainteze, în termen de 48 de ore de la primirea ei, procurorului ierarhic superior împreună cu explicațiile sale, atunci când acestea sunt necesare.

(4) Ordonanța prin care procurorul ierarhic superior a soluționat plângerea poate fi contestată la judecătorul de instrucție.

Conform art.297 alin.(4) Cod de procedură penală, toate cererile, plângerile și demersurile înaintate după trimiterea cauzei în judecată se soluționează de către instanța care judecă cauza.

Potrivit art.81 alin.(1) Cod de procedură penală, în procesul penal, succesor

al părții vătămate sau al părții civile este recunoscută una din rudele ei apropiate care a manifestat dorința să exercite drepturile și obligațiile părții vătămate decedate sau care, în urma infracțiunii, a pierdut capacitatea de a-și exprima conștient voința. Iar conform art.60 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, partea vătămată are dreptul să depună plângeri împotriva acțiunilor și hotărârilor organului de urmărire penală, precum și să atace hotărârea instanței privitor la prejudiciul cauzat

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, succesorilor părții vătămate Clementie Victor și Clementie Ana, de către instanțele de fond le-a fost încălcat dreptul de a depune plângeri împotriva acțiunilor și hotărârilor organului de urmărire penală, prin neexaminarea plângerii depuse de avocatul acestora împotriva ordonanței procurorului din 12.10.2017 de respingere a demersului privind recalificarea acțiunilor învinuitului Roman Roman conform art.151 alin.(4) Cod penal.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că, în speța discutată, și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Soluția respectivă reiese din faptul că, erorile admise de către prima instanță și instanța de apel, nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, fiindcă instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesual penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate și să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, ținând cont de motivele expuse în pct.7. din prezenta decizie.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că cauza penală în ordine de apel a fost examinată de către Curtea de Apel Comrat, în care, la moment, activează 6 judecători. Însă, judecătorul Gubenco Serghei este suspendat din funcție prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.608/25 din 20 septembrie 2016, iar judecătorii Fujenco Dmitrii, Liudmila Caraianu și Ștefan Starciuc au participat la examinarea acestei cauze în ordine de apel, ceea ce conform art.33 Cod de procedură penală, face imposibilă participarea repetată a acestora la rejudecarea cauzei în ordine de apel.

Astfel, din motiv că nu va fi posibilă formarea unui alt complet de judecată pentru examinare cauzei în ordine de apel și pentru evitarea ulterioară a unor declarații de abținere și cereri de strămutare a cauzei, întru a nu tergiversa examinarea cauzei, Colegiul penal consideră necesară dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Cahul care se află în apropiere.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admit recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, de către avocatul Mihalachi Cristina în numele succesorilor părții vătămate, Clementie Victor și Clementie Ana și de către avocatul Ceceli Constantin în numele inculpatului, se casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 20 februarie 2019, în cauza penală în privința lui *Roman Roman xxxxx* și se dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia pronunțată motivat la 28 noiembrie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico

O p i n i e   s e p a r a t ă
a judecătorului Anatolie Țurcan

Conform art.art.339 alin.(7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală.

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia sediul Leova din 05 noiembrie 2018, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Roman Roman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.149 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 1 an 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis.

2. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 20 februarie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procuror, avocații Mihalachi Cristina și Popescu Marcel în interesele succesorilor părții vătămate, Clementie Ana și Clementie Victor și avocatul Ceceli Constantin în numele inculpatului, cu menținerea sentinței.

2.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.326 Cod de procedură penală, a indicat că, alegațiile invocate de avocații succesorilor părții vătămate, nu pot fi luate în considerație ca argumente plauzibile care pot servi ca temeiuri de casare a sentinței primei instanțe și pronunțarea unei decizii de reîncadrare a acțiunilor inculpatului, iar în lipsa argumentelor întemeiate ale apelantului, instanța de apel nu poate interveni în soluția instanței de fond prin pronunțarea unei decizii de recalificare a acțiunilor inculpatului din alin.(1) art.149 Cod penal la alin.(4) art.151 Cod penal.

Mai mult, prezenta cauză a fost examinată în ordinea prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală și Roman Roman a declarat că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu, iar în situația în care apelantul solicită examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, instanța de judecată poate examina dosarul în baza acestei proceduri doar dacă din ansamblul de probe administrate la faza urmăririi penale se poate de conchis incontestabil că fapta există, aceasta constituie infracțiune și că a fost săvârșită de către inculpat, condiții care au fost respectate la caz.

La fel, instanța de apel a reținut corectitudinea soluției primei instanței în ce privește pedeapsa aplicată inculpatului, în latura civilă și respingerii solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

3. Procurorul, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea de la inculpatul Roman Roman în beneficiul statului a sumei de 9 958 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare.

3.1. Avocatul Mihalachi Cristina în interesele succesorilor părții vătămate, Clementie Victor și Clementie Ana, în temeiul pct.12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel nu a dat o apreciere completă fiecărei probe aduse de procuror în susținerea învinuirii formulate inculpatului și nu s-a expus privitor la recalificarea faptei la etapa de urmărire penală din infracțiunea prevăzută la art.151 alin.(4) Cod penal în infracțiunea prevăzută la art.149 alin.(1) Cod penal.

3.2. Avocatul Ceceli Constantin în numele inculpatului, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, în partea stabilirii pedepsei, prin care în privința inculpatului să fie aplicate prevederile art.90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 1 an, cu eliberarea acestuia de sub arest.

4. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 octombrie 2019, au fost admise recursurile ordinare, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

Instanța de recurs a reținut că, instanța de apel nu s-a expus în nici un mod asupra argumentului invocat în cererea de apel de către avocatul Popescu Marcel în interesele succesorilor părții vătămate, Clementie Victor și Clementie Ana, privind faptul că, în instanța de fond a fost trimisă spre soluționare, odată cu fondul cauzei, plângerea împotriva ordonanței procurorului din 12.10.2017 de respingere a demersului privind recalificarea acțiunilor învinuitului Roman Roman conform art.151 alin.(4) Cod penal, adresată procurorului ierarhic superior în ordinea prevăzută de art.299¹ Cod de procedură penală. Plângerea a fost expediată spre examinare în instanța de fond conform art.297 alin.(4) Cod de procedură penală, din motiv că cauza penală fusese expediată în instanța de judecată.

Astfel, prin neexaminarea plângerii succesorilor părții vătămate, acestora l-lea fost încălcat dreptul de a depune plângeri împotriva acțiunilor și hotărârilor organului de urmărire penală.

5. În conformitate cu art.art.339-340 Cod de procedură penală, expun opinia că se impunea adoptarea soluției de respingere, ca inadmisibile, a recursurilor ordinare declarate, cu menținerea deciziei contestate.

Opinia separată o susțin reieșind din faptul că, neexaminarea de către instanțele de fond, a plângerii depuse de către succesorii părții vătămate, Clementie Victor și Clementie Ana, împotriva ordonanței procurorului din 12.10.2017 de respingere a demersului privind recalificarea acțiunilor învinuitului Roman Roman conform art.151 alin.(4) Cod penal, adresată procurorului ierarhic superior în ordinea prevăzută de art.299¹ Cod de procedură penală și care a fost expediată spre examinare în instanța de fond conform art.297 alin.(4) Cod de procedură penală, nu constituie temei de casare a deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei, acest fapt nefiind de natură să răstoarne hotărârea adoptată. Or, examinarea plângerii depuse în ordinea art.299¹ Cod de procedură penală conform art.297 alin.(4) Cod de procedură penală, nu va schimba situația creată.

Mai mult, se reține că potrivit art.24 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sunt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire

penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Astfel, atât timp cât acuzarea, în urma administrării probelor, nu a considerat necesar de a incrimina inculpatului săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, instanța de judecată nu-și poate asuma rolul de organ de urmărire penală și a se manifesta în favoarea acuzării.

Pentru aceste motive am considerat că, în speță, ar fi corectă doar soluția de respingere, ca inadmisibile, a recursurilor ordinare declarate, cu menținerea deciziei contestate.

Judecător

Anatolie Țurcan